

Akadálymentes tényfeltárást!

Az ártatlan áldozatok feltétel nélküli erkölcsi, politikai és anyagi rehabilitálását sürgette a temerini megemlékezés szónoka

Tegnap délután Temerinben, a Nyugati temető nagy tömegsírja előtt katolikus szertartás keretében sok-sok résztvevő jelenlétében felavatták azokat

számoltak fel. A járeki áldozatok neve a hatodik kőtáblán olvasható. Az első ötre 237 helybéli áldozat neve került fel, három nő és 234 férfi, akiket az 1944.

áldozat között a legfiatalabb egy, a legidősebb 90 éves volt.

– És most itt állunk 67 évvel a történetek után. Miközben főhajtással emlékezünk, eszünkbe jut, hogy alig két

éve mennyire örültünk annak, hogy a magyar és a szerb államfő megállapodtak abban, hogy a két ország által létrehozandó akadémiai tényfeltárási bizottság majd hamarosan munkához lát. A bizottság megalakult, de a munka áll. Sokan már most a két nemzet közötti megbékélést sürgetik, mi azonban először a bocsánatkérést szeretnénk hallani. De nem csak azt! Akadálymentes tényfeltárást, és az ártatlan áldozatok feltétel nélküli erkölcsi, politikai és anyagi rehabilitálását! Az áldozatok teljes névsorát, de nem csak az övékéit! A bűnösökét is! Az ártatlanok terhére elkövetett tömeggyilkosság bűne sosem évül el.

A márványtáblák és a tömegsír előtt ft. Szungyi László esperesplébános gyászszertartás keretében emlékezett a kivégzettek, majd megszentelte a tömegsírt és a kőtáblákat. Közreműködött Szabó Tóth Gabriella, Balogh Sándor és a férfikórus. A temerini köztisztviseltek, a magyar pártok és civil szervezetek a táblák előtt elhelyezték a megemlékezés és a kegyelet koszorúit. A megemlékezésen részt vett és koszorúztak Magyarország belgrádi nagykövetségének és szabadkai főkonzulátusának a képviselői is.

■ G. B.

Csöbor Béla

Temerin község önkormányzatának koszorúját dr. Matuska Mihály, a községi képviselő-testület elnöke és Gusztovics András polgármester helyezte el a tömegsírnál

a márványtáblákat, amelyekre a tömegsírban és más helyeken nyugvó ártatlan áldozatok neveit vésték. A megemlékezés kezdetén Csöbor Béla arról számolt be a megjelenteknek, hogy milyen körülmények között került sor az emléktáblák felállítására.

Megemlékező beszédében Ternovác István újságíró többek között ezeket mondta: A hat márványtábla tanúsága szerint az 1944-45-ben a bevonuló partizánok 273 temerini magyart és németet vertek agyon, lőttek tömegsírba vagy pusztítottak el más módon, például kiéheztetéssel a járeki haláltáborban, melyet csak 1946 áprilisában

október 27-ét követő napoktól kezdődően öltek meg. Ez a lista azonban nem végleges. Nem is lehet, hiszen 21 évvel az egypártrendszer bukása, és 11 évvel a Milošević menesztésével fémjelzett politikai félfordulat után, még mindig akadályokba ütközik a tényfeltárást.

Miről tanúskodnak a kőtáblák? Utánaszámoltam. A feltüntetett születési adatok alapján – ha nem számítjuk a Járekon elhunytakat – a válogatás alapján és a vaktában lemészároltak átlagéletkora 32 év volt. Gondoljanak csak bele. A családalapítás és nemzetgyarapítás szempontjából legvitálisabb generációt tizedelték meg. Az összes